

รายงานข้อมูลการเกิดโรคที่เฝ้าระวังในระบบ 506
ในพื้นที่อำเภอเดชอุดม ปี พ.ศ. 2560
ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560

ที่มา: รง. 506, 30 ตุลาคม 2560
แหล่งข้อมูล: ศูนย์เฝ้าระวังทาง
ระบาดวิทยาอำเภอเดชอุดม

สรุปสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1- 30 ตุลาคม 2560

งานระบาดวิทยา รพ.เดชอุดม

สถานการณ์ในระดับประเทศ

สถานการณ์ในคน

ปี 2559 พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิตจำนวน 14 ราย ถูกสุนัขกัดแต่ไม่ได้มารับการฉีดวัคซีน
ปี 2560 พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิตจำนวน 8 ราย ถูกสุนัขกัดแต่ไม่ได้มารับการฉีดวัคซีน

สถานการณ์จังหวัดอุบลราชธานี

สถานการณ์ในคน

ปี 2556 พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิตจำนวน 1 ราย ถูกสุนัขกัดไม่ได้มารับการฉีดวัคซีน
ปี 2560 พบผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า เสียชีวิตจำนวน 1 ราย ถูกสุนัขกัดไม่ได้มารับการฉีดวัคซีนที่ อำเภอ น้ำ
ขุ่น เป็นผู้ป่วยเพศหญิง อายุ 54 ปี ถูกสุนัขจรจัดอายุ 3 เดือน (สุนัขไม่ได้ฉีดวัคซีน) ถูกข่วนที่มือ ได้ล้างแผล
ด้วยน้ำและสบู่ แต่ผู้ป่วยไม่มาฉีดวัคซีน(ระยะฟักตัวของโรค 2 เดือน) ตรวจพบเชื้อในน้ำลายผู้ป่วย

สถานการณ์ในสัตว์

สถานการณ์จังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560 พบหัวสัตว์บวกรวมจำนวน
37 หัว พบในสุนัข จำนวน 33 หัว แมว 2 หัว โค 1 หัว และกระบือ 1 หัว พบสัตว์หัวบวกรวมที่สุดในตำบล
นาจะหลวยจำนวน 5 หัว รองลงมาอำเภอโขงเจียม อำเภอบุณฑริกและอำเภอศรีเมืองใหม่ แห่งละ 4 หัว

สถานการณ์ในอำเภอเดชอุดม

สถานการณ์ในสัตว์

สถานการณ์อำเภอเดชอุดม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560 พบหัวสัตว์บวกรวมในสุนัข จำนวน
3 หัว พบในตำบลเมืองเดช 2 หัว และตำบลท่าโพธิ์ศรี 1 หัว

สถานการณ์ในคน

จากการเฝ้าระวังยังไม่พบผู้ป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า

ข้อเสนอแนะในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

- จัดทีมสื่อสารความเสี่ยง เร่งให้ความรู้ประชาชนในทุกหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง
จุดเน้น หากถูกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมกัดข่วน เลียแผล ปาก ตา หรือจับเป็นรอยขีด ให้ล้างแผลด้วย
น้ำและสบู่ ใส่ยาฆ่าเชื้อ และพบแพทย์เพื่อรับวัคซีนทันที(ผู้สัมผัสโรคให้ได้ 100%)
- ประชาสัมพันธ์ ลดความเสี่ยงจากการถูกกัด ด้วย คาถา 5 ย.
- งดนำสัตว์ป่วยมาฆ่าและขาย หรือรับประทายเด็ดขาด
- ผู้เลี้ยงสุนัขและแมว ให้นำไปฉีดวัคซีน Rabies ทุกปี
- หากพบสัตว์ป่วย/ตาย ให้แจ้งปศุสัตว์อำเภอทันที (โทร 089-9172798) หรือแจ้งเจ้าหน้าที่
สาธารณสุขทันที(
- ประสาน ปศุสัตว์อำเภอ/อปท./เทศบาล สสำรวจสุนัขและแมว และจัดหาวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัข
บ้าฉีดให้สุนัขและแมวให้มากกว่า 80 %
- นำสัตว์เลี้ยงไปทำหมันหรือฉีดยาคุมเพื่อควบคุมจำนวน ไม่ให้มากเกินไป
- โรงพยาบาล จัดหาวัคซีน และ ERIG ให้เพียงพอ และสามารถให้บริการได้ทันที
- ประชุมชี้แจงแนวทางการให้วัคซีนแก่ผู้สัมผัสโรค ให้เป็นไปตามแนวทางเวชปฏิบัติโรคพิษสุนัขบ้า

คาถา 5ย กันสุนัขกัด	เมื่อถูกสุนัขหรือแมว กัด ข่วน ต้องทำดังนี้	
ย1 อย่าแพ้ย สุนัขที่ไหน 		1 ล้างแผลให้สะอาด ด้วยน้ำและสบู่หลายๆ ครั้ง ให้ถึงกันแผล ล้างสบู่ให้หมด เช็ดแผลให้แห้ง ใส่ยารักษาแผลสด
ย2 อย่าเหยียบ ทาง หัว ตัว ขา หรือ ทำให้สุนัขตกใจ 		2 จดจำสัตว์ที่กัดให้ได้เพื่อ สืบหาเจ้าของ/ กักหมา-แมว ไว้ดูอาการ 10 วัน สอบถามประวัติ การฉีดวัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า
ย3 อย่าแยก สุนัขที่กำลังกัดกัน ด้วยมือเปล่า 		3 ไปหาหมอหรือ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข เพื่อรับการป้องกันที่ถูกต้อง
ย4 อย่าหยิบ จานข้าวหรือเคลื่อนย้ายอาหาร ขณะสุนัขกำลังกินอาหาร 		สุนัขกัด ต้องล้างแผล ใส่ยา กักหมา กามแมว ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ย5 อย่ายุ่ง หรือเข้าไปใกล้สุนัขที่ไม่รู้จัก หรือไม่มีเจ้าของ 		ป้องกันและหลีกเลี่ยง ลดความเสี่ยง จากการถูกสุนัขกัด "ปีหนึ่งคนไทยถูกสุนัขกัด ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน" 3 ใ้ ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า : <ul style="list-style-type: none"> ให้ความรู้ ให้วัคซีน ให้เมืองไทยปลอดภัยจากพิษสุนัขบ้า

**สรุปสถานการณ์โรคไข้เลือดออก
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1- 30 ตุลาคม2560**

งานระบาดวิทยา รพ.เดชอุดม วิเคราะห์

สถานการณ์ในระดับประเทศ

ภาพรวมในระดับประเทศ ข้อมูลเฝ้าระวังโรคจากสำนักระบาดวิทยา ตั้งแต่วันที่1 มกราคม-30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยไข้เลือดออก ไข้แดงกึ่งและไข้เลือดออกซีกกรวม 43,120 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 65.90 ต่อประชากรแสนคนเสียชีวิต 56 ราย คิดเป็นอัตรา 0.13 ต่อประชากรแสนคน อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:0.94 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เรียงตามลำดับ คืออายุ 15-24 ปี ร้อยละ 25.57 รองลงมา อายุ 10-14 ปี ร้อยละ 19.12 ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นนักเรียน ร้อยละ 43.3 รองลงมา รับจ้าง ร้อยละ 20.0

สำหรับสถานการณ์โรคไข้เลือดออกจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม -30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 703 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 37.80 ต่อประชากรแสนคน พบผู้ป่วยเสียชีวิตจำนวน 1 ราย ที่อำเภอเขื่องในคิดเป็นอัตราตาย0.14 ต่อประชากรแสนคนสายพันธุ์ที่พบในพื้นที่ คือDEN-1, DEN-2 และ DEN-4 อำเภอที่มีอัตราป่วยสูงที่สุดคืออำเภอโขงเจียมอัตราป่วย 146.8 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาอำเภอ สำโรง อัตราป่วย 92.70 ต่อประชากรแสนคน

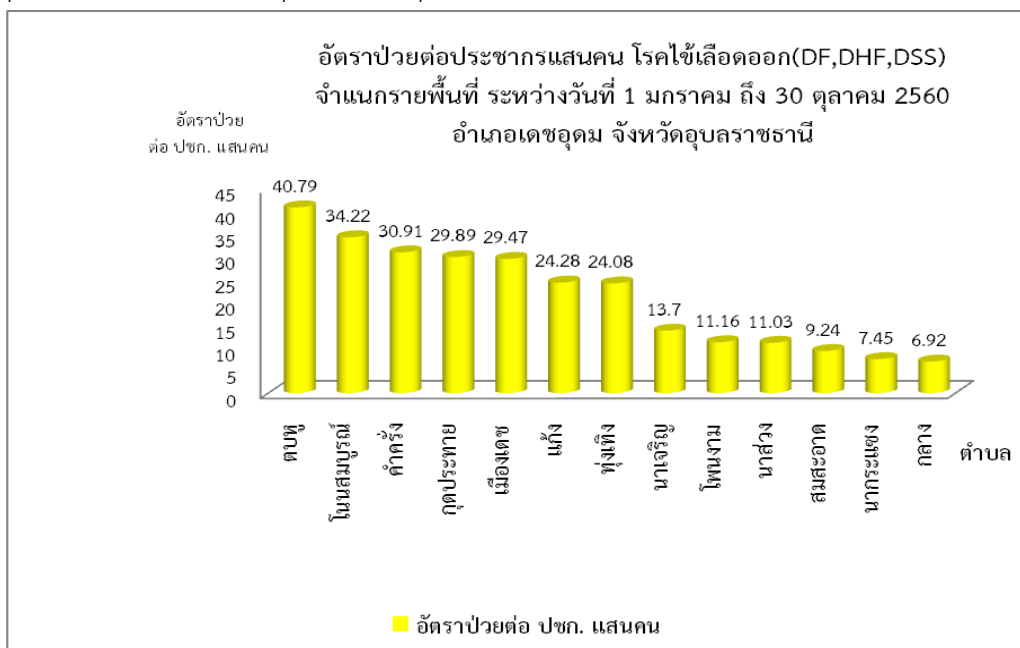
สถานการณ์ในอำเภอเดชอุดม

ขณะเดียวกันในอำเภอเดชอุดม ตั้งแต่ 1 มกราคม -30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยจำนวน 34 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 19.20 ต่อประชากรแสนคน ไม่มีผู้ป่วยเสียชีวิต พบในผู้ป่วยเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย 1.13:1 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดเรียงตามลำดับ คืออายุ10-14 ปี คิดเป็นอัตราป่วย 56.86 ต่อประชากรแสนคนรองลงมาคือ กลุ่มอายุ 15-24 ปี คิดเป็นอัตราป่วย 43.33 ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นนักเรียน จำนวน 22 ราย คิดเป็น ร้อยละ 44.0 รองลงมาเกษตรกร จำนวน 7 ราย คิดเป็น ร้อยละ 20.0 พบอัตราป่วยสูงที่สุดใน ตำบลตบหู อัตราป่วย 40.79 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาตำบลโนนสมบูรณ์ ตำบลคำครั่งและตำบลกุดประทาย อัตราป่วย 34.22, 30.91 และ 29.89 ตามลำดับ ไม่พบผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก เกิน generation ที่ 2 (เกิน 28 วัน)

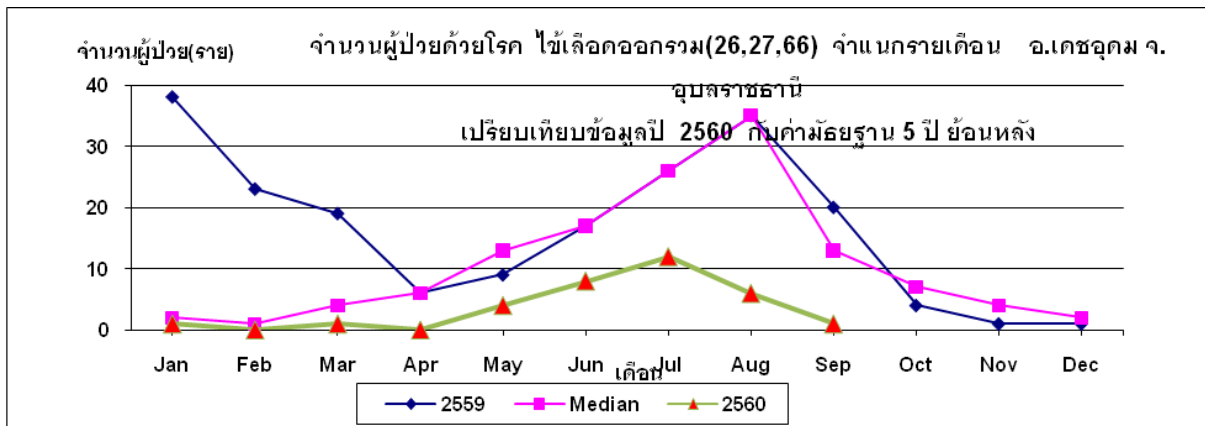
ตารางที่ 1 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน โรคไข้เลือดออก(DF,DHF,DSS) จำแนกรายพื้นที่
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 30 ตุลาคม 2560 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

ตำบล	จำนวน(ราย)	อัตราป่วยต่อ ปชก. แสนคน
ตบู่	5	40.79
โนนสมบูรณ์	2	34.22
คำครั่ง	2	30.91
กุดประทาย	4	29.89
เมืองเดช	10	29.47
แก้ง	2	24.30
ทุ่งเท็ง	2	24.08
นาเจริญ	1	13.7
โพนงาม	1	11.16
นาสว่าง	1	11.03
สมสะอาด	1	9.24
นากระแซง	1	7.45
กลาง	1	6.92
บัวงาม	1	6.69
รวม	34	19.20

รูปที่ 1 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน โรคไข้เลือดออก จำแนกรายพื้นที่ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม
ถึง 30 ตุลาคม 2560 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

รูปที่ 2 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก DF,DHF,DSS อำเภอเดชอุดม จำแนกรายเดือน ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี(2555-2559)

จากรูปภาพ จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก (DF,DHF,DSS) อำเภอเดชอุดม ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน ย้อนหลัง 5 ปี(2555-2559)พบว่า จำนวนผู้ป่วยในปี 25 60 ต่ำกว่าค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลังในช่วงเวลาเดียวกันแต่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคม และอาจสูงที่สุดในเดือนตุลาคม 2560

ข้อเสนอแนะ

1. จำนวนผู้ป่วยมีแนวโน้มลดลงในเดือนกันยายน
2. ทุกตำบล จัดทำแผนรองรับสถานการณ์ระบาดของโรคไข้เลือดออก ปี 2561
3. ทบทวน CPG การดูแลรักษาและการส่งต่อผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก
4. รพ.และ รพ.สต.ทุกแห่ง ทำ TT ตั้งแต่ใช้ Day 1 และงดยา NSAID
5. รพ.เน้น Admit และ Refer เร็ว
6. ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนที่มีไข้สูง ไม่เกิน Day 2 ให้ไปพบแพทย์ทันที
7. ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชน ดำเนินมาตรการ 3 ก. 5 ส. ทุกวันศุกร์ของสัปดาห์
8. จัดกิจกรรมกำจัดลูกน้ำในชุมชนทุกสัปดาห์ และ จนท. ลงควบคุมกำกับร่วมกับ อสม. ควบคุมลูกน้ำให้ค่า HI,CI =0 ทุกสัปดาห์
9. พื้นที่เกิดโรคให้ทีม SRRT สอบสวนและลงควบคุมโรคภายใน 24 ชม. โดยเน้นการพ่นที่มีประสิทธิภาพ และกำจัดลูกน้ำยุงลาย ให้ค่า HI,CI =0 ทุกสัปดาห์

สรุปลสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่
โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1- 30 ตุลาคม 2560

งานระบาดวิทยา รพ.เดชอุดม

สถานการณ์ในระดับประเทศ

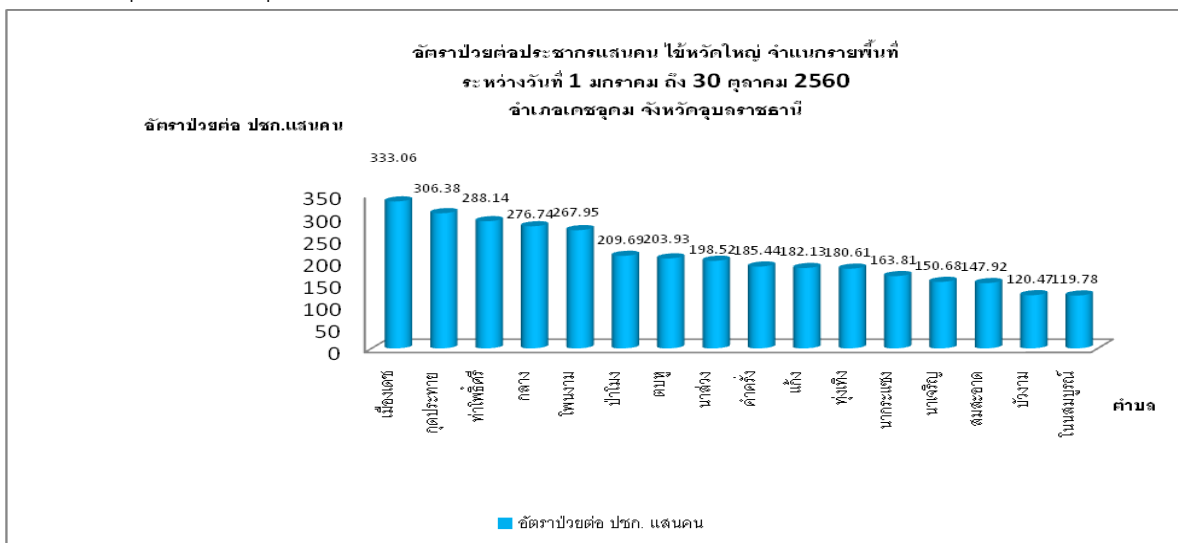
จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคจากทุกจังหวัดในประเทศไทย ของสำนักระบาดวิทยา กระทรวงสาธารณสุขตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม-30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยจำนวน 159,643 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 244.00 ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต 43 ราย คิดเป็นอัตรามรณะ 0.02 ต่อประชากรแสนคน อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง:1.10 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคืออายุ 15-24 ปี ร้อยละ 12.45 รองลงมา อายุ 10-14 ปี ร้อยละ 10.46 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ไม่ทราบอาชีพ/ในปกครอง ร้อยละ 36.20 รองลงมาอาชีพนักเรียน ร้อยละ 30.40

สำหรับสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่จังหวัดอุบลราชธานีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม- 30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยทั้งสิ้น 5,601 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 301.50 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต พบทั้งสายพันธุ์ A และ B เชื้อที่พบ คือ Flu A, B และ H3N2 ซึ่งเป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล พบผู้ป่วยสูงสุดที่อำเภออนมดแดง อัตราป่วย 902.50 รองลงมา อำเภวารินชำราบ อัตราป่วย 777.50

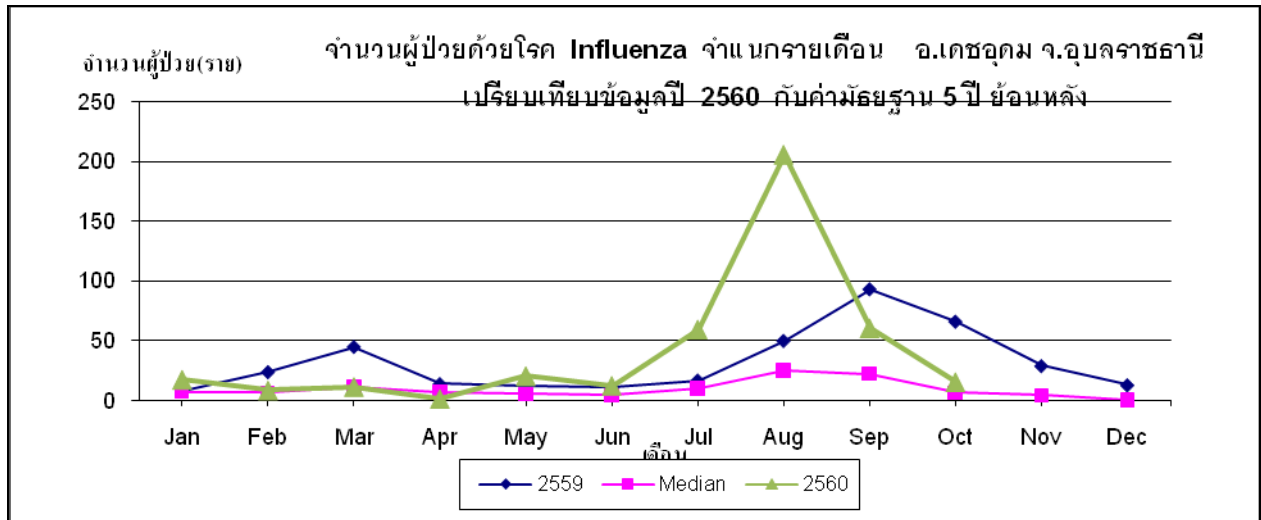
สถานการณ์ในอำเภอเดชอุดม

จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคไข้หวัดใหญ่ของอำเภอเดชอุดม พบว่าตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 ตุลาคม 2560 มีจำนวนผู้ป่วย 408 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 230.43 ต่อประชากรแสนคน ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต พบในผู้ป่วยเพศชายมากกว่าเพศหญิง อัตราส่วนเท่ากับ 1.05:1 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ อายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 1170.57 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา อายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 899.90 ต่อประชากรแสนคน อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุดคือ อาชีพในปกครอง จำนวน 174 ราย รองลงมาอาชีพนักเรียน 169 ราย ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ตำบล เมืองเดช อัตราป่วย 333.06 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาตำบล กุดประทาย อัตราป่วย 306.38 ต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 3 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน ไข้หวัดใหญ่ จำแนกรายพื้นที่ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 30 ตุลาคม 2560 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

รูปที่ 4 จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่อำเภอเดชอุดม เปรียบเทียบปี 2560 ค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (2555-2559)

จากรูปภาพ จำนวนผู้ป่วยโรคไข้หวัดใหญ่ อำเภอเดชอุดม ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน ย้อนหลัง 5 ปี(2555-2559) พบว่า จำนวนผู้ป่วยในปี 25 60 สูงเกินค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง พบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ในช่วงเดือนมิถุนายน 2560 เป็นต้นมา และพบการระบาดของผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สูงที่สุดในเดือนสิงหาคม 2560 จึงขอให้ทุกพื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรคโดยสอบถามข้อมูลการป่วยตายของสัตว์ปีกร่วมด้วย เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกเข้ามาในพื้นที่โดยเฉพาะในพื้นที่เขตเมือง และควรมีการให้สุขศึกษาผ่านเสียงตามสาย ให้ประชาชนรู้จักป้องกันตนเองจากโรคไข้หวัดใหญ่ เช่น การล้างมือบ่อยๆ การปิดปากปิดจมูกขณะไอจาม การใช้เสื้อกันหนาวมือ 2 การรักษาความสะอาดในห้องนอนและสิ่งแวดล้อมในบ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการควบคุมโรคไข้หวัดใหญ่

1. ให้สุขศึกษาผ่านเสียงตามสายให้ประชาชนรู้จักป้องกันตนเองจากโรคไข้หวัดใหญ่ทุกสัปดาห์
2. ผู้ป่วยสวม Surgical mask และล้างมือด้วยน้ำและสบู่บ่อยๆ
3. ผู้ป่วยให้หยุดเรียน หยุดงาน จนหายดี และไม่คลุกคลีผู้อื่น
4. ผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงต่อการเสียชีวิต ควรพบแพทย์รับยา Oseltamivir ทันที ไม่เกิน 48 ชม. หลังเริ่มป่วย ได้แก่ ผู้สูงอายุ หญิงตั้งครรภ์ ผู้มีโรคประจำตัวหอบหืด COPD โรคเรื้อรัง ผู้มีภูมิคุ้มกันต่ำ
5. กลุ่มสุขภาพแข็งแรง ถ้าไข้สูงเกิน 2 วัน พบแพทย์ทันที ใช้เฉพาะยาพาราเซตามอล ลดไข้ (งดยากลุ่ม N-SAID)
6. กลุ่มเสี่ยง ฉีดวัคซีนทุกปี(มิ.ย.-ส.ค.60)
7. จัดกิจกรรมสอนการล้างมือ การใช้หน้ากากอนามัย ในโรงเรียน ศพด. วัด เรือนจำ บริษัท ค่ายทหาร หรือ จุดที่คนอยู่รวมกันแออัด รพ.สต. /โรงพยาบาล
8. จัดหาสบู่และน้ำล้างมือให้เพียงพอ อย่างล้างมือ ในโรงเรียน ศพด. รพ.สต. /โรงพยาบาล

การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

ใช้หวัดใหญ่
ทุกสายพันธุ์
ป้องกันได้ด้วยมาตรการ
ปิด ล้าง เลี่ยง หยุด

ปิด
ปิดปาก ปิดจมูก
เวลา ไอ จาม

ล้าง
ล้างมือบ่อยๆ ด้วยสบู่
หรือแอลกอฮอล์

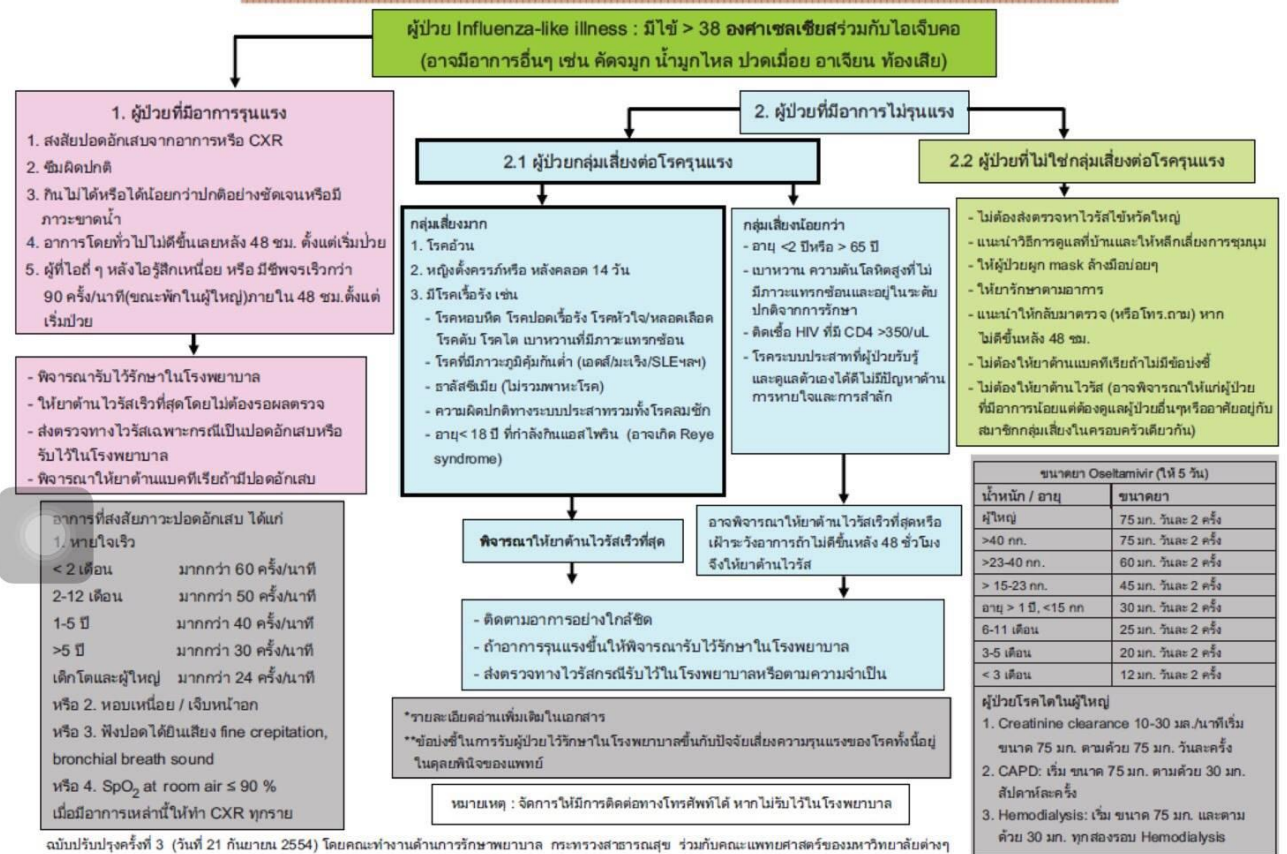
เลี่ยง
เลี่ยงคลุกคลีผู้ที่บมีอาการ
คล้ายไข้หวัดใหญ่
เลี่ยงเข้าไปในที่แออัด
อากาศไม่ถ่ายเท

หยุด
ผู้ที่บมีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่
หยุดงาน หยุดเรียน
หยุดเข้าไปในกิจกรรมชุมชน

fanmoph pr_moph ministry_of_public_health moph channel

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แนวทางการวินิจฉัยและดูแลรักษาผู้ป่วยที่เข้าข่ายสงสัยไข้หวัดใหญ่*

สรุปสถานการณ์โรคมือเท้าปาก
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1 – 30 ตุลาคม 2560

งานระบาดวิทยา รพร.เดชอุดม วิเคราะห์

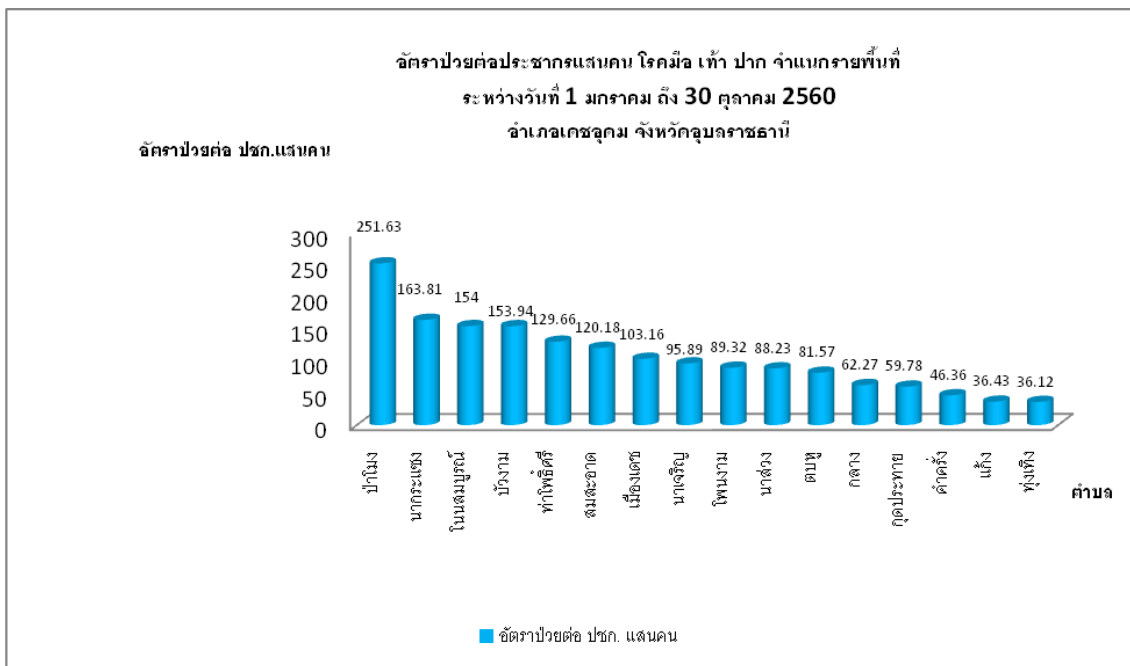
สถานการณ์ในระดับประเทศ

ภาพรวมในระดับประเทศ ข้อมูลเฝ้าระวังโรค ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560 พบผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก จำนวน 63,656 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 97.29 ต่อประชากรแสนคน ผู้ป่วยเสียชีวิต 3 ราย อัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิง 1:0.80 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด เรียงตามลำดับ คือ อายุ 1 ปี ร้อยละ 25.55 รองลง อายุ 3 ปี ร้อยละ 18.30 อาชีพส่วนใหญ่ ไม่ทราบอาชีพในปกครอง ร้อยละ 86.5 รองลงมาอาชีพนักเรียน ร้อยละ 12.0

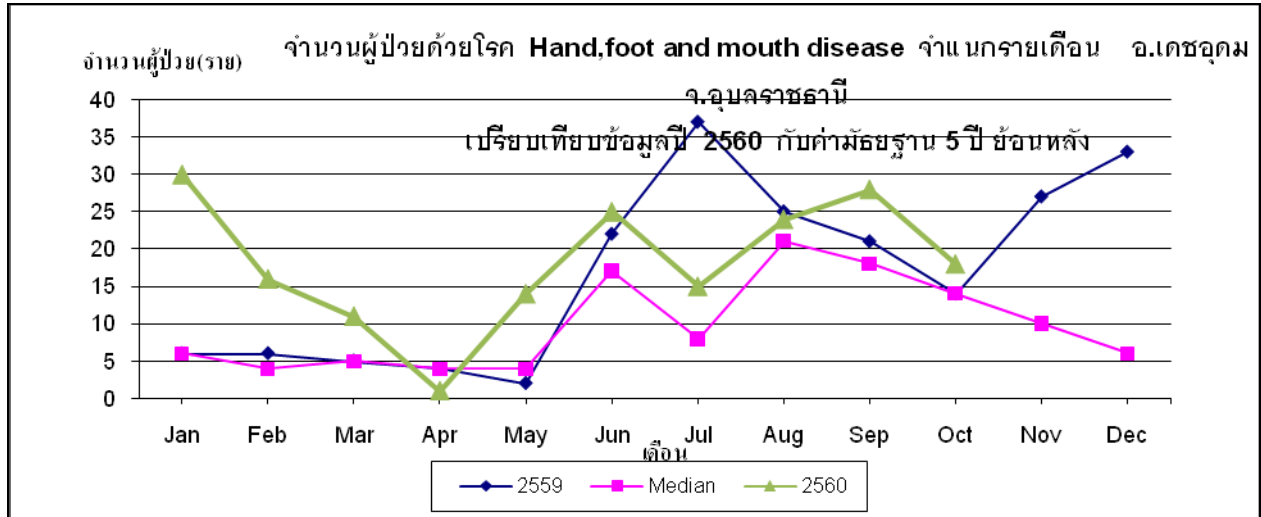
สถานการณ์ในอำเภอเดชอุดม

อำเภอเดชอุดม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560 มีจำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก จำนวนผู้ป่วย 182 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 102.79 ต่อประชากรแสนคน ยังไม่พบผู้เสียชีวิต พบในเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยอัตราส่วนเพศชายต่อเพศหญิงเท่ากับ 1.25: 1 กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ อายุ 0-4 ปี อัตราป่วย 1443.41 ต่อประชากรแสนคน รองลงอายุ 5-9 ปี อัตราป่วย 145.70 ต่อประชากรแสนคน อาชีพที่มีจำนวนผู้ป่วยสูงสุดคือ อาชีพในปกครอง จำนวน 170 ราย รองลงมาอาชีพนักเรียน 11 ราย ตำบลที่มีอัตราป่วยสูงสุด คือ ตำบลป่าโมง อัตราป่วย 251.63 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาตำบลนากระแซง อัตราป่วย 163.81 ต่อประชากรแสนคน

รูปที่ 5 อัตราป่วยต่อประชากรแสนคนโรคมือเท้าปากจำแนกรายพื้นที่ ระหว่างวันที่ 1 มกราคม ถึง 30 ตุลาคม 2560 อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

รูปที่ 6 จำนวนผู้ป่วยโรคมือเท้าปาก อําเภอดงขุดม เปรียบเทียบปี 2560 กับค่ามัธยฐานย้อนหลัง 5 ปี (2555-2559)

จากรูปภาพ จำนวนผู้ป่วยโรค มือ เท้า ปาก อําเภอดงขุดม ปี 2560 เปรียบเทียบกับค่ามัธยฐาน ย้อนหลัง 5 ปี(2555-2559) พบว่า จำนวนผู้ป่วยในปี 25 60 สูงเกินค่ามัธยฐาน 5 ปีย้อนหลัง พบการระบาดของโรค มือ เท้า ปากตั้งแต่เดือนมกราคม 2560 เป็นต้นมา

ข้อแนะนำในการควบคุมโรคมือ เท้า ปาก

- เด็กที่ป่วย ต้องให้หยุดเรียน 7 วัน จนหายดี และไม่นำเด็กไปคลุกคลีกับเด็กคนอื่น (ครู คัดกรองผู้ป่วยตอนเช้าทุกวัน)
- เน้นการทำความสะอาดห้องเรียน ของเล่น พื้น ห้องน้ำ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่มี ส่วนผสมของคลอรีน หรือไฮเตอร์ซักผ้าขาว 1:9 แล้วล้าง/เช็ดออกด้วยน้ำสะอาด และนำมาตากแดดจัด 3 ชม.
- พื้นห้องน้ำ ทำความสะอาดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อวันละ 2 ครั้ง มีอ่างล้างมือและสบู่ เพียงพอ เน้นสุขอนามัย ล้างมือหลังออกจากห้องน้ำทุกครั้ง
- ปิดห้องเรียนหรือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 7 วัน ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อเมื่อมีการระบาด(มากกว่า 2 คน ภายใน 7 วัน)
- ทีม SRRT ระดับตำบล Detect เร็ว ควบคุมโรคเร็ว ป้องกันการระบาด

มาตรการป้องกันควบคุมโรคมือ เท้า ปาก

๑ สถานรับเลี้ยงเด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล

1. ควรตรวจคัดกรองเด็กที่มาโรงเรียนว่ามีผู้ใดมีอาการไข้และมีแผลในปาก คุดมูม/ผื่นที่มือหรือเท้า หากพบควรแยกจากเด็กปกติ แจ้งให้ผู้ปกครองเด็กทราบ หากป่วยด้วยโรคมือ เท้า ปาก ควรให้หยุดเรียน 1 สัปดาห์
2. แจ้งให้ผู้ปกครองให้ทราบถึง แนวทางป้องกันการติดเชื้อแก่คนในครอบครัว
3. จัดให้มีที่ล้างมืออย่างเพียงพอและเหมาะสม ให้เด็กและผู้ดูแลเด็กล้างมือด้วยสบู่สม่ำเสมอ
4. จัดหาของใช้ส่วนตัวให้เด็กอย่างเพียงพอเช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดหน้า ไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกัน
5. ทำความสะอาดพื้นและสิ่งของที่เด็กใช้ร่วมกัน เช่น โรงอาหาร ลูกบิดประตู ราวบันไดเช็ดด้วยคลอรีนหรือน้ำยาฟอกขาว 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 1 ลิตรทิ้งไว้ 10 นาทีเช็ดตามด้วยน้ำให้สะอาดเพื่อป้องกันสารเคมีตกค้าง แก้วน้ำ ของเล่น ให้ล้างด้วยน้ำและสบู่หรือผงซักฟอกแล้วนำไปผึ่งแดด ที่นอน ผ้าปูที่นอนให้นำมาผึ่งแดดทุกวัน
6. ปิดเครื่องปรับอากาศบางช่วงเวลา เปิดหน้าต่างห้องเรียนให้แสงแดดส่องถึง
7. ปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ห้ามผู้ป่วยลงสระว่ายน้ำ และเพิ่มคลอรีนตกค้างถึงระดับ 1 มิลลิกรัมต่อลิตร

สำหรับเด็กป่วยและผู้สัมผัส

1. แยกเด็กป่วยจากเด็กปกติ รมัถระวังการไอ จามรดกัน จนกว่าจะพ้นระยะแพร่เชื้อ (1-2 สัปดาห์นับจากวันเริ่มป่วย)
2. ผู้ดูแลเด็กต้องล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้งก่อนเตรียมและป้อนอาหารให้เด็ก หลังการเปลี่ยนผ้าอ้อม และหลังการสัมผัสน้ำมูกน้ำลายเด็ก
3. ไม่ใช้ ช้อน แก้วน้ำ หรือหลอดดูดร่วมกับผู้ป่วย ควรใช้ช้อนกลางในการตักอาหาร
4. ไม่ใช้ของร่วมกับผู้ป่วย เช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดหน้า ที่นอน ปลอกหมอน
5. ทำความสะอาดของใช้ส่วนตัวเด็กป่วยเช่น แก้วน้ำ แปรงสีฟัน ผ้าเช็ดหน้า ที่นอน ปลอกหมอนโดยการซักล้างด้วยผงซักฟอกทั่วไปหรือน้ำยาฆ่าเชื้อ และต้องผึ่งแดดให้แห้งทุกวัน
6. หมั่นเช็ดของเล่นเด็กให้สะอาดผึ่งแดดทุกวัน ห้องเล่นเด็กควรหยุดใช้เครื่องปรับอากาศเปิดหน้าต่างให้แดดส่องทั่วถึง เนื่องจากแสงแดดสามารถฆ่าเชื้อได้เป็นอย่างดี
7. เนื่องจากเชื้อจะถูกขับออกมาถึงอายุจระนาน 6-8 สัปดาห์ ต้องกำจัดอุจจาระเด็กโดยเทลงส้วม ราดน้ำแล้วใช้น้ำยาฆ่าเชื้อหรือน้ำยาล้างห้องน้ำห้องส้วมราดทิ้งไว้ 5- 10 นาที แล้วจึงราดด้วยน้ำจนสะอาด
8. ไม่ควรนำเด็กเล็กไปในที่สาธารณะที่มีคนเป็นจำนวนมากๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า สนามเด็กเล่น และสระว่ายน้ำ ควรอยู่ในที่ที่มีการระบายถ่ายเทอากาศได้ดี

๑ การปิดศูนย์เด็ก /สถานศึกษา ควรพิจารณาร่วมกันระหว่างผู้ดูแลสถานศึกษา เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่และผู้ปกครอง โดยพิจารณาจากการพบผู้ป่วยใน 1 สัปดาห์ ดังนี้

- พบผู้ป่วยในห้องเรียนเดียวกันมากกว่า 2 คน ควรปิดห้องเรียน
- พบผู้ป่วยมากกว่า 1 ห้อง ควรปิดศูนย์เด็กเล็ก 5-7 วัน
- พบผู้ป่วยระดับชั้นเรียนเดียวกันเกิน 3 คน ควรปิดระดับชั้น
- พบผู้ป่วยระดับชั้นเรียนต่างๆเกิน 5ห้องเรียน ควรปิดสถานศึกษา 5-7 วัน

สรุปสถานการณ์โรคติดต่อที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรก อำเภอเดชอุดมจังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560

รูปที่ 2 สถานการณ์โรคติดต่อที่เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา 10 อันดับแรก อำเภอเดชอุดมจังหวัดอุบลราชธานี
ระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 30 ตุลาคม 2560

ลำดับ	โรค	จำนวนผู้ป่วย(ราย)	อัตราป่วยต่อประชากรแสนคน
1	อุจจาระร่วง	2,348	1326.08
2	ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	894	504.91
3	ปอดบวม	681	384.61
4	อาหารเป็นพิษ	532	300.46
5	ไข้หวัดใหญ่	408	230.43
6	ตาแดง	311	175.64
7	โรคมือเท้าปาก	182	102.79
8	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	104	58.74
9	สุกใส	98	55.35
10	โรคไข้เลือดออก(DF,DHF,DSS)	34	19.20

ที่มา : โปรแกรม 506รพร.เดชอุดม ณ วันที่ 30 ตุลาคม 2560

**คิดจากข้อมูลประชากร กลางปี 2560 จำนวน 177,063 ที่มา :ฝ่ายควบคุมโรค สสจ.อุบลราชธานี

จากตารางข้างต้น 5 อันดับแรกของโรคติดต่อที่เฝ้าระวังในอำเภอเดชอุดม ตั้งแต่ 1 มกราคม - 30 ตุลาคม 2560 พบว่าโรคที่มีอัตราป่วยสูงที่สุดคืออุจจาระร่วง อัตราป่วย 1326.08 ต่อประชากรแสนคน รองลงมาคือ ไข้ไม่ทราบสาเหตุ โรคปอดบวม อาหารเป็นพิษ และไข้หวัดใหญ่ อัตราป่วย 504.91, 384.61, 300.46 และ 230.43 ต่อประชากรแสนคนตามลำดับ

สรุปผลการส่งรายงาน 506 ประจำเดือนตุลาคม 2560

รายสัปดาห์		w40(2-6 ตุลาคม)			w41(9-13 ตุลาคม)			w42(16-20ตุลาคม60)			w43(23-27 ตุลาคม)		
ลำดับที่	สถานบริการ 28 แห่ง	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์
1	รพ.สค.นาสว่าง	Z	√	Z	√	Z	Z	√	√	√	Z	√	
2	รพ.สค.ป่าโมง	√	Z	√	√	√	Z	√	√	√	√	√	√
3	รพ.สค.คำกลาง	Z	Z	√	√	√	Z	√	Z	Z	Z	Z	
4	รพ.สค.นาเจริญ	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z		Z	Z	Z	√
5	รพ.สค.หนองยาว	Z	Z	Z	Z	Z		Z	Z	√	√	Z	√
6	รพ.สค.นิคมลำโดมใหญ่	√	Z	Z	Z		Z	Z	Z	√		Z	√
7	รพ.สค.คำศรี	Z	Z	Z	Z	√	Z	Z	Z	Z	Z	√	Z
8	รพ.สค.นาทุ่ง	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z		Z	Z
9	รพ.สค.โนนกอย	√	√	√	Z	√	√	Z	Z	√	Z	√	
10	รพ.สค.บัวงาม	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z			Z
11	รพ.สค.หนองสนม	Z	√	√	Z	Z	√	Z	√	Z	√	Z	√
12	รพ.สค.กลาง	√	√	Z	Z	Z	Z	√	Z	Z	Z	Z	Z
13	รพ.สค.เม็กน้อย	√	√	Z	√	√	Z	Z	√	Z	√	Z	Z
14	รพ.สค.ม่วง	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z		Z	Z	Z
15	รพ.สค.สวนฝ้าย	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	√	√	Z

รายสัปดาห์		w40(2-6 ตุลาคม)			w41(9-13 ตุลาคม)			w42(16-20ตุลาคม60)			w43(23-27 ตุลาคม)		
ลำดับที่	สถานบริการ 28 แห่ง	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์	จันทร์	พุธ	ศุกร์
16	รพ.สค.ใหม่พัฒนา	Z	Z	√	Z	√	Z	√	Z	√	√	Z	Z
17	รพ.สค.แก้ง	√	√	√	√	√	Z	Z		√	Z	√	
18	รพ.สค.โพนควน	Z	Z	Z	Z	√	√		Z	√	Z	Z	√
19	รพ.สค.โนนแคน	√	√	√	√								
20	รพ.สค.เสาหลัก	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	√	√	Z	Z
21	รพ.สค.ท่าโพธิ์ศรี	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z		√	Z	Z	Z
22	รพ.สค.ทุ่งเทิง	√	Z	Z	√	Z	Z	Z	Z	Z	√	Z	√
23	รพ.สค.บัวเจริญ	√	√	Z	Z	Z			√	Z	Z	Z	Z
24	รพ.สค.นากระแซง	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	√	√
25	รพ.สค.หนองเงินอ้อย	√	√	Z	√	√	√	Z	Z	Z	Z	√	
26	PCU1 เขมเจริญ	√	Z	√	Z	Z	√	Z	Z	√	√	√	√
27	PCU2 โคนถิ่นช้าง	√	Z	Z	Z	√	Z	Z	Z	Z	Z	√	Z
28	PCU3 เทศบาลเมืองเดช	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	Z	√	Z	Z	Z
รวม	จำนวนแห่งที่ส่ง	28	28	28	28	26	25	25	24	26	24	26	22
	คิดเป็นร้อยละ	100	100	100	100	93	89	89	86	93	86	93	79